UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baldi Pervsini Commentariorvm In Pandectas Tomvs ...

Vndecim priores pandectarum libri hîc explicantur

Baldus

Lvgdvni, M.D.LVIII.

De officio prefecti pretorio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95903

Visual Library

tũc aũt minoꝛ iudex nõ põt adiri, niſi ĩ defectũ ꝛ loco maioꝛis.
aut põt eque pꝛincipalit̃ adiri. Pꝛimo caſu, ꝓp pñtiã maioꝛis
iudicis ſilet minoꝛ. l. iiij. §. ſi tã vicinum. de dã. infec. Scðo caſu
2 nõ. † Vñ nõ ſilet offĩn archidiaconi ꝓpter epm: lʒ ſit maioꝛ. de
oꝛ. cũ ab eccliarũ. ꝛ no. ĩ. de po. l. ex ea. ꝛ ĩ aut. habita C. ne filius
ꝓ patre. ꝛ predicta xͣa in his q̃ habẽt iuriſdictionẽ oꝛdinariã
eodẽ tpe. Sʒ ſi ſucceſſiue p aduẽtũ ſucceſſoꝛis finit̃ officiũ pꝛio
ris. vt. l. meminiſſe. de offi. pcõ. Et intelligit̃ veniſſe cũ in territo
riũ eſt ingreſſus. immo cũ hʒ plenitudinẽ officij exercẽdi, ſcʒ in
3 cõtẽtioſa, ꝛ volũtaria iuriſdictiõe, vt. l. j. ð offi. pfe. Ang. ¶ † In
fi. tex. no. quod manumiſſio q̃ dʒ fieri cã cognita ẽ volũtarie iu
riſdictionis in determinãdo, ꝛ cõtẽtioſe in diſcutiẽdo, ꝛ exami
a nãdo caſus. Et iõ in ſua cã nõ eſt quis iudex[a] in cognoſcẽdo, qꝛ
eſt ꝯtentioſe iuriſdictionis: ſed interponẽdo authoꝛitatẽ ſic qꝛ
volũtarie. ꝛ iõ ꝓceſſus hic diſtribuit̃ in duos iudices q̃ tñ non
ſunt omnino diuerſi, ſed college. ꝛ ſic nõ ob. C. de iu. nulli. Vel
dic, qð alia eſt rõ. ſ. quaſi cã examinata apud collegas manumit
tat apud ſe. ſ. p examinationẽ pꝛeambulã facta eſt res notoꝛia, ꝛ
in notoꝛijs põt quis eſſe iudex in cauſa ꝓpꝛia: tñ qꝛ neminẽ le
dit. ꝛ ſic nõ intereſt aduerſarij: tũ qꝛ vr̃ ꝓcedere vt executoꝛ in
notoꝛio nõ vt iudex ſm Inn. q̃ ita no. de x. ſig. ex parte in xpo.
ꝛ no. per doc. extra de maledic. c. j. ꝛ in cã ꝓpꝛia põt qs eſſe exe
cutoꝛ. vt. l. vlti. §. j. de publi. ꝛ ad ſille. ꝛ ſi per. ſed hec rõ lʒ videat̃
bona p. c. nouit extra de ap. tñ vr̃ ꝯ. l. ſenatuſconſul. ĩ. de offi. p
ſi. Ideo tutũ eſt dicere. qð aut loquimur in voluntaria iuriſdi
ctiõe, ꝛ tũc quis põt eſſe iudex in cauſa ſua, vt hic. ꝛ. l. ſi conſul.
ꝛ. l. nã qð in pn. ad treb. Aut in cõtentioſa, ꝛ tũc aut hʒ collegã
in offi. ꝛ agitabit̃ cã apud collegã, vt hic. ꝛ no. in. l. j. de ꝯctibus
iud. aut nõ. ꝛ tũc coꝛã ſuperioꝛe, vt not. in. d. l. ſenatuſcon. ꝛ hoc
verũ in cã ꝓpꝛia ꝛ pꝛopꝛie. Secus ſi abuſiue, vt cũ incidenter
queritur, an ſua ſit iuriſdictio. Naʒ iſta eſt magis cã iuriſdictio
nis q̃ perſone. vt no. in. l. ex quacunq̃. Itẽ in epo vbicunq̃ eps
eſt executoꝛ ad cõmodũ alienũ: vt. l. nulli. ꝛ. l. ſi quis ad declinã
dã. nã tunc nihil ſibi applicat̃, ſed pauperibus. ꝛ iõ nõ eſt ꝓpꝛie
cã ſua, ſed pauperũ. Pꝛeterea ibi ꝓcedit vt executoꝛ iuſtitie. vt.
l. heredes. in fi. ff. de pe. here. per hoc cõpetit ſibi de iure cõi, ꝛ iõ
eſt iudex: qꝛ hʒ fundatã intentionẽ de iure cõi ſm Io. cal. Sec⁹
ſi vellet cognoſcere de feudo ſue eccleſie vel emphiteuſi q̃ de iu
re cõi nõ cõpetũt: ſed ex ꝯctu, qꝛ nõ poſſet vt no. Io. an. ĩ merc,
ſup regula ſciẽti: ſm eũ. Vel diſtingue hoc caſu qð aut cã ſuper
iuriſdictione mouet̃ pꝛincipaliter ꝓp ſe p viã ꝓiudicialis actio
nis, vel officijs iudicis. ꝛ tũc ẽt in iſta cã nõ ſit iudex qꝛ nõ eſſent
tres pſone. ſic intelligit̃ qð no. ĩ. ad munici. de iure. Aut mouet̃
incidenter ꝓpter aliud: ꝛ tũc eſt iudex ne cauſe continentia di
uidat̃, ꝛ ne vera iuriſdictio impediat̃, vt no. in. l. ex quacũq̃. ꝛ. l.
ſi qs ex aliena. ꝛ. C. de pac. l. pe. Sic incidenter punit iudex eum
qui ipm offendit. vt. l. j. ĩ. ſi qs ius di. nõ obtẽ. C. de teſt. nullũ. ex
tra de of. dele. c. j. ꝛ ibi p Inn. ꝛ no. ĩ. de fideiuſſ. l. exceptione. Sʒ
canoniſte aliter dicũt in iſta materia. vide Io. cal. de maledic. c.
4 j. ¶ † Itẽ no. ex pdictis, qð ceſſante cã ꝓpter q̃ fit alicui cõmiſ
ſio, ceſſat cõmiſſio. ꝛ ſic eſt ar. qð ſi iudex ꝓp abſentiã notarij de
putati in cã a lege vel a ſe cõmittat ſcripturã actoꝛũ alteri, qð il
lo reuertente ceſſet cõmiſſio, ꝛ pꝛim⁹ ipſo iure reaſſumit officiũ.
facit. ĩ. de tu. l. queſitũ. ¶ In tex. põt. vide oĩno Guil. in. l. j. C. de
b ſpoꝛ. ꝛ gl. no. in coꝛpe. de he. ꝛ fal. §. ſi vero abfuerit. ꝛ allegat̃[b] il
5 la gl. qð ſi vnus notarius † cepit ſcribere in cauſa, alter notarius
non poteſt ſcribere, nec valet eius ſcriptura ſm Lamb. de quo
dam li. habuit facit de iure fiſ. in fraudem. §. quoties. ¶ Bal.

a ¶ Iudex. vide Fe. ĩ. c. ſi qñ. in ij. colũ. ibi vi. alle. de offi. dele. ꝛ qð ibi dixi in apo.

b ¶ Et allegat̃. Not. hoc dictũ Bal. pꝛo graffarijs curiarum francie, qꝛ bene hoc dictuʒ obſeruant.

c ¶ Allemani. De moribus germanoꝛuʒ, vide coꝛnelium tacitũ in ſuo tractatu q̃ inſcribit̃ ð vita ꝛ moribus germanoꝛũ.

d ¶ Sunt illuſtres. Adde. d. Ja. may. ĩ l. j. ĩ pn. in vij. col. ĩ ſi. ĩ. de of. ei⁹ ꝛ. do. alex. de imo. in. l. j. ij. colũ. ĩ. de iuriſ. om. iudi.

e ¶ Supioꝛẽ. vide frã. are. in. l. cunctos populos. C. de ſum. tri. ꝛ q̃ ibi dixi ĩ apo.

¶ De officio prefecti pꝛetoꝛio. Rubꝛica.

BReuiter. A ſnĩa prefecti ꝓtoꝛio non appellat̃ ꝛ minoꝛ magr̃a
tus non põt reſcindere factũ maioꝛis magr̃at⁹.
h. d. ¶ No. q̃ ſumma ptãs nõ ẽ alicui lõgo tpe
ꝯmittenda nec ſummũ arbitriũ ſicut bñ faciunt
c alemani[c] q̃ oĩ anno mutãt ſibi ſupioꝛes ſuos. ꝛ
hoc faciũt ne nimis ad ſuperbiã aſcẽdãt, qꝛ ipi multũ odiũt ſup
biã ꝛ refutãt in ptib⁹ ſuis. ꝛ iõ pacifice viuũt populares, ꝛ gau
dẽt. ꝛ ſicut italici expẽdũt pecunias ſuas in faciẽdo guerrã, ale
mani expẽdũt in laute viuẽdo, ꝛ ꝯuiuia faciẽdo. ¶ Scðo. no. q̃
regimenta fuere trãſlata in pꝛincipem. ¶ Tertio no. quod pꝛin
ceps eligitur ad regendum, non ad deſtruendum.

1 ☞ Appellatur a ſentẽtia cuiuſlibet, niſi reperiatur inhibitũ.
2 In prefectis pꝛetoꝛio eligendis, que concurrere debeant.
3 Cardinales dicuntur illuſtres.
4 Reges loco pꝛefectoꝛum pꝛetoꝛio ſucceſſere.
5 Supplicatio remota appellatione non remouetur.
6 Imperatoꝛ dicitur rex.
7 Appellatio non eſt fienda regibus.

His cunabulis. Ibi ꝛ iure liceret. Not. q̃ a
ſnĩa cuiuſlibet appellat̃ niſi
1 repiat̃ inhibitũ. ¶ † Itẽ q̃ vbi lex ꝓhibet appellationẽ nõ pt
appellari vllo mõ, ſʒ vbi reſcriptum vetat appellari vr̃ remota
extraoꝛdinaria appellatio. ſ. ab ĩterlocutoꝛia nõ aũt oꝛdinaria
ſcʒ a diffinitiua. C. ð ſen. ꝛ inter. l. ſi. Sʒ q̃d ſi ſtatutũ dt q̃ a ſnĩa
ptãtis nõ poſſit appellari an poterit ſaluo ſtatuto appellari a
decreto vel interlocutoꝛia ꝛ dico qð ſic qꝛ ſtatutũ eſt cõtra ius
cõe ꝛ iõ nomẽ ſnĩe ponit̃ ſtricte pꝛo diffinitiua tm̃ vt not. in. l. j.
§. q̃ in ſentẽtijs. ĩ. qñ app. ſit. Et hoc tenet Guil. ĩ. de min. l. ſi ex
cã. §. nũc videndũ ꝛ ita conſului piſtoꝛij, ſi aũt ſtatutũ ſimplr̃ di
cit q̃ a poteſtate appellari nõ poſſit tunc intelligit̃ tã de inter
locutoꝛia q̃ de diffinitiua vt hic. ¶ No. hic q̃ illð q̃ credit pꝛin
2 ceps ꝛ nos debem⁹ credere. ¶ † Scðo no. q̃ in pfectis ꝓtoꝛio
eligẽdi tria dñt eſſe pcipua ſcʒ induſtria ſingularis. fides explo
rata ꝛ moꝛũ maxima grauitas. Itẽ in cardinalib⁹ addite ſapiẽ
tiã vt ſequitur ibi ꝓ ſapientia: eſt autem ſapiẽtia ſuperioꝛ pars
hois verſans circa diuina. ¶ Idẽ no. pſumi pꝛo cardinalibus
ſm gl. ꝛ vide ĩ ſpe. ĩ ti. ij. §. ſupereſt. x. illud aũt no. ¶ Itẽ no. ẽt
3 pſumi ꝓ epis vt dt gl. ꝛ vide † q̃ no. l. di. c. dño ſancto. ¶ † Ulte
d rius no. q̃ cardinales ſunt illuſtres[d] ſicut ꝯſul. Itẽ patriarche
qui redacti ſunt ad inſtar regũ qui multas regunt pꝛouincias:
ſed archiepiſcopi ꝛ epi ſunt ſpectabiles ſicut comites: abbates
vero ꝛ reliquos habẽtes terras iuriſditionem tanq̃ vice preſi
dum ſuffectos clariſſimos. dico. facit q̃ no. ĩ. de officio eius cui
4 man. eſt iuri. l. j. in pꝛin. gl. hic no. quatuoꝛ oꝛdines. ¶ † Et no.
hic Guil. q̃ reges ſucceſſerũt loco pfectoꝝ ꝓtoꝛio. Itẽ dicit hic
omnia regna eſſe ſub Ceſare excepto regno Frãcoꝛũ cũ rex frã
e coꝛũ de iure nõ habeat ſuperioꝛẽ[e] ſm Guil. ſʒ iſta ẽ truffa † Ul
5 timo no. q̃ remota appellatiõe, nõ eſt remota ſupplicatio. vt in
gl. pʒ ꝛ in aut. q̃ ſupplicatio. C. de preci. impe. offe. Sʒ an a ſnĩa
officialis epi poſſit ad epm ſupplicari dic vt no. Aret. ij. q. vj. c.
anterioꝛũ. ꝛ. c. ſe. vbi omnino videas. Sʒ an remota q̃rela videat̃
remota appellatio. verbigratia. ſtatuto cauet̃ q̃ querele bãnito
rũ nõ audiant̃ an poterunt appellare. dicit Odoff. qð nõ. ĩ. qui
ſatiſ. cog. l. ſi ab arbitro. ꝛ ibi p Odof. tu dic idẽ. ꝛ Odof. ſi agẽ
do appellãt ſec⁹ ſi ſit re⁹ oꝛiginari⁹. vt in. c. j. de reſcri. li. vj. dũ ta
6 mẽ cauſas appellatiõis fũdet de iure cõi nõ ð iure municipali
nõ patrocinetur ſibi. ꝛ adde q̃ no. C. de nãli. l. j. p Cy. ¶ † Itẽ
no. ĩ xbo regimẽtũ q̃ ĩperatoꝛ dꝛ rex, ꝛ ſub noĩe regis aſſecut⁹
eſt imperiũ ſm Uber In xbo magnitudine. no q̃ ex magnitu
dine cãe pſumit̃ electa ĩduſtria pſone. Itẽ ex xbo ſapiẽtia no. q̃
pſumit̃ bñ factũ q̃ a bono ſit. Itẽ qð pſumitur ꝓ eo qð ſit a
magiſtratu electo p pꝛĩcipẽ. ¶ Itẽ no. pſumi ꝓ his q̃ ſunt elec
ti p pꝛĩcipẽ. ¶ Itẽ not. qð q̃to q̃d a melioꝛib⁹ ſit tãto magis
ꝓ eo pſumit̃ q̃ ſit. C. de legi. l. humanũ. ꝛ. ĩ. de edẽ. ſi qs ex argẽ
tarijs. §. cogent̃. vbi de hoc. ¶ Itẽ ex hac. l. no. q̃ ſi papa ꝯmit
tit cãʒ cardinali appellatiõe remota qð nullo mõ pt appellari
ꝓter dignitatẽ cardinalat⁹ vt hic. addð tñ qð legat⁹ cardinalis ſi
pt ꝯ ius ꝓhibitoꝛiũ: vt no. in. c. nemo deinceps. de elec. lib. vj. in
nouella. Et ſcias q̃ ꝓpꝛie in eccl̃ia dei nemo ſil̃is eſt pfecto pꝛe
toꝛio qꝛ ab oĩb⁹ appellat̃ q̃ ſub papa ſunt niſi p ſpãle reſcriptũ
7 papa aliud oꝛdinaret. ¶ † Ultimo no. q̃ a regib⁹ nõ appellat̃
ẽt ſi ſũt ſubditi romano ĩperio qꝛ reges vl̃ pares vl̃ maioꝛes ſũt
pfecto ꝓtoꝛio ſʒ Gui. ꝛ alios: tñ a ſnĩa regũ pt ſupplicari ad ceſa
rẽ ꝛ vacante imperio ad apoſtolicũ. arg. in. c. paſtoꝛalis. ad fi. ð
re iud. ĩ cle. ꝛ ſi regnũ ẽ eccl̃ie pt ſupplicari ad apoſtolicũ recta
via vt pʒ ex iã dictis. que tene mẽti. bal. Additio Baldi.

BReuiter. In. §. his cunabulis. ¶ Ibi cre
didit eũ no. ꝛ við ĩ ſpe. ii. ij. §. ſu
eſt. x illud notãdũ an ab officiali poſſit ad epiſco
ſcopũ ſupplicari. dic vt no. Arch. ij. q. vj. anterioꝛũ
ꝛ. y. ſe. ibi omnino vide. Bal. ꝛ de ſupplicatiõis materia við ali
qua per Inno. de reſti. in integ. ex litcris. Bal.

¶ De officio prefecti vꝛbis. Rubꝛica.

OMnia. Arg. iſtius littere dicim⁹ qð cũ
officia ſint diſtĩcta vt plurimuʒ
in qualibet ciuitate q̃ iudex maleficioꝛum ha
beat cognoſcere de interdicto vñ vi, vel qð vi
aut clã qð pʒ: qꝛ prefectus de hoc cognoſcit.
vt in pꝛincipio patet ſm Rich. malum.

Relegandi. In tex. ibi aſſignãdi. no. qð qñ ſnĩa
cõtinet aliq̃d cuius declaratio eſt in
arbitrio ſupioꝛis vt hic eſt in inſula dʒ foꝛmari ſnĩa de futuro.
verbigr̃a deporto te in inſulã quã tibi aſſignabit do. Impe
ratoꝛ nam aſſignationem inſule pꝛinceps ſibi reſeruauit. ꝛ ſu
per reſeruatis non poteſt fieri ſententia niſi quatenus placet ſu
perioꝛi nec habẽt iur. executionem anteq̃ ſuperioꝛ declaret in
tentionem

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

tentionem ſuam.j.de le g.l.j.§.a prefectis. ¶Bal.
1 Principalis cura qñ alicui cõmittitur vnr̃ cõmitti acceſſoria.
2 Territorium in conceſſis nomine ciuitatis inducitur.
3 Comitatus qualiter accipiatur.
4 Archidiaconus,an dicatur vicarius epiſcopi.
5 Territorium allegans illud debet probare.
6 Princeps,priuato ñ põt cõcedere ſuã ſupremã iuriſdictionẽ.
7 Legatus,caſtra eccleſie alicui legare non poteſt.
8 Concedens aliquid,in plenum concedere videtur.
9 Commiſſio indefinita equipollet vniuerſali.

In initio. ¶No. qḋ ille cui cura principalis cõmittit etiaʒ cura acceſſoria cõmiſſa videtur.
1 ¶†Et ſic cõmiſſa iuriſdictiõe ciuitatis includiẗ,comitatus.j.
ꝓpriũ illiꝰ ciuitatis territoriũ. Territoriũ aũt vrbis ex oĩ late
re eſt cẽtum miliariorũ tã ĩ mari ꝙ in terra,qꝛ ita ſtatuit lex vt
ħ.ex hoc.§.appet ꝙ electus ĩ ptãte Peruſine ciuitatis,eſt ele-
ctꝰ etiã in poteſtate comitatꝰ eiuſdẽ. Sed an lʒ vniuerſitatibus
eligere ꝑpetuũ rectorẽ dic vt no.ĩ.c.fundamẽta. in fi.de ele.li.vj.
in nouella. Sʒ pone qḋ papa cõceſſit mihi caſtrũ in tꝑalibꝰ.⁊
caſtellani iurauerũt mihi fidelitatẽ:tñ re vera illud caſtrũ non
erat de tꝑali iuriſdictiõe eccleſie:an dicti ruſtici ſint ad fidelita-
tẽ obligati.⁊ dico ꝙ nõ qꝛ error ĩpedit cõſenſum ſʒ Frã.accur.
q diſputauit hanc qõnẽ.imo nec ex certa ſcientia tale iuramẽ-
tũ valeret et ꝑiudiciũ ĩpatoris vel alteriꝰ dñi tꝑalis:qꝛ iuriſdi
ctio nõ põt ꝓrogari ĩ ꝑpetuũ:qm̃ in ſucceſſiuis actibus ſucceſ-
ſiua hʒ locũ pñia.ergo ⁊c.vt.j.de iu.om.iu.l.ſi conuenerit.⁊ fa-
cit.c.impialẽ.§.preterrea.de ꝓhi.feu.ali.col.x.⁊ Bar.dicit ꝙ va
ſalli non pñt ꝓrogare iuriſdictionẽ ſine licẽtia dñi.ſecꝰ in hoĩbꝰ
liberis laicis.⁊ ita no.Bar.in.l.j.§.⁊ poſt opis.de ope.no.nun.
ſʒ dicit Inn.ꝙ ſi qs ꝯfiteẗ ſe ſubditũ alterius teneẗ ſeruare ſen
2 tẽtiã illius niſi ſit exẽptus vt ĩ.c.j.de offi.or.ꝑ In. ¶†Et no.[a]
a hic qḋ in cõceſſis noĩe ciuitatis includiẗ territoriũ. Sed qḋ in
ꝓhibitis:vide de ſepul.viola.l.iii.§.nõ ꝑpetue.ꝑ Iac.de aret.⁊
in.c.ſi ciuitas.de ſen.excõ.li.vi.⁊ ibi videtur determinari ꝙ ſi-
ue interdicaẗ locꝰ ſiue perſona non fiat exẽſſio in loco. Itẽ ſi ꝯ
cediẗ nõ ius cõe ſʒ ius ſingulare puta immunitas ciuitatis nõ
porrigiẗ ad villas vt ibi.no.in nouella. Et vide qḋ no. lxiij. diſ.
c.ego Ludonicꝰ. Ecõtra autẽ ſi fit mẽtio de comitatu id eſt de
rure ſiue ꝑmiſſiue ſiue ꝓhibitiue non includitur ciuitas vt.C.ḋ
teſta.l.fi. ¶Sed hic q̃riẗ quõ iuriſdictio ſit ĩ territorio. Rñ.ma
terialiter ⁊ paſſiue: ſʒ formaliter ⁊ actiue eſt in magiſtratu. Itẽ
ſicut merũ imperiũ eſt in furca ꝑ modũ ſigni. Item ſuppoſitiue
ſicut dñium ⁊ ſeruitus eſt in predio.C.vbi ⁊ apud quos.l.fin.vł
dic qḋ eſt in territorio.i.qꝛ inheret territorio.ſm̃ Gui.ſʒ in ꝑſo
b na.iudicãtis eſt exercitiue[b] ⁊ hoc mõ ḋr offm̃.j.de iu.om.iu.l.j.
⁊ hic ĩ rn.⁊ ĩ rubricis ſeq. Et iuriſdictio in ꝑſona ius dicẽtis eſt
ſub ꝑ̃dicamẽto agere ꝓut ẽ in ꝑſona ſubditi eſt ſub ꝑ̃dicamẽto
pati:ſʒ iuriſdictio ĩ territorio eſt ſub ꝑ̃dicamẽto vbi:vł ſitꝰ. Ad
de ꝙ dixi.s.de leg.l.ḋ qbꝰ.nec habeas ꝓ malo tu legiſta ſi vtor
ſermone aliqualr̃ dialectico: qꝛ gñalia ꝑncipia opʒ hoĩem ſcire
alẽs eſt ſine ĩtellectu. Et no.qḋ nr̃.§.loqẗ in ſimplici cõmiſſione
que ampliaẗ fauore publice vtilitatis Sʒ qḋ in donatiõe ĩ qua
nõ ꝯſiſtit vtilitas publica vt ſi qs donat mihi caſtrũ:an videẗ
donare territoriũ caſtri:⁊ videẗ qḋ nõ.ar.C.ḋ ope.pu.l.ſi aliqñ.
In ꝯ̃riũ vr̃ qꝛ iuriſdictio eſt ĩ diuiſibilis. ⁊ cũ ſit ꝯceſſa in caſtro
ergo ⁊ in territorio.ar.j.de ꝯ̃hẽ.emp.l.ſi aque ductus. ¶Et ſic
c acceſſorium ſequitur principale.ḋ hoc hic ꝑ Gui. Sʒ qḋ[c] ſi nõ
ꝯcediẗ ipʒ vniuerſale.i.ipʒ caſtrũ ſʒ frumẽtũ puta qḋ ẽ in caſtro
an ꝯtineaẗ id qḋ ẽ extra caſtrũ tñ ĩ territorio caſtri.⁊ dic qḋ nõ
niſi pr̃fa.deſtinauerit illud trãſferre in caſtrũ.ar. j.de her. inſti.l.
ex facto.§.rerũ.de pig.l.debitor. ¶Sʒ qḋ ſi nõ dicit ĩ caſtro ſʒ
dicit lego tibi frumentũ qḋ habeo plagarij: an venit frumẽtũ
qḋ nõdũ eſt ad plagarij caſtrũ portatũ:tñ eſt intra territoriuʒ
recollectũ. Rñ ſi tallator hoc deſtiauerat veniti Itẽ ſi nõ appet
deſtinaſſe ⁊ tñ in caſtro aliḋ nõ habebat ne inutile ſit legatũ vt
l.fundꝰ q.j.de fun.inſtru.ſm̃ Guil.de cu.⁊ adde ĩ ꝑ̃cedẽti.q.qḋ
no.xxxiij.q.j.rogamus ¶Sʒ dubitaẗ de tali.q. dicebãt lr̃e pa
pales negotia fidei tali ꝯmittimꝰ.⁊ dubitaẗ an inq̃ſitor ſit no-
tariꝰ vel delegatꝰ.dicit Ja.bu.qḋ delegatꝰ, qꝛ nõ hʒ territoriũ:
tñ qꝛ eſt delegatꝰ ꝑnci.⁊ ad vniuerſitatẽ cãrũ eſt ad inſtar ordi-
narij ſm̃ Ja.bu.⁊ hoc verum qñ ꝯmiſſio ſit perſone. ſʒ ſi fieret
talis cõmiſſio dignitati officio vł miniſterio, puta qꝛ miniſter
fratrũ ſit ꝑpetuꝰ inq̃ſitor:tũc eſſet iuriſdictio ordinaria ⁊ habe
ret territoriũ,puta ꝓuinciã ſcti Frãciſci in qua eſt inq̃ſitor limi
tatꝰ.dico in hoc articulo.nõ tñ dr̃ hr̃e ꝓprie territoriũ ille cuiꝰ
eſt limitata ptãs ĩ ſpẽ,qꝛ territoriũ ẽ qḋ vniuerſale.ſicut ñ dr̃ ꝓ
ꝓrie heres ille q ĩ negotiatiõe ſalis ẽ ĩſtitutꝰ heres. Ille xͦo q v-
niuerſaliẗ ẽ heres ꝓprie heres ẽ.C.ḋ he.ĩ.i.l.q̃ties. ⁊ ſic aut cõ
mittiẗ iuriſdictio reſpectu territorij.⁊ ſic eſt ordiaria aut reſpe-
ctu cãrũ vł ꝑſonarũ:⁊ ẽ ḋlegata.vł dic qḋ ꝯmiſſio realis ẽ ordia
ria ꝑſonalis delegata.⁊ nõ eſt verũ quod de ſubſtantia iuriſdic
tiõis ordinarie ſit territoriũ niſi eo qui hʒ iuriſdictionẽ ordina-
riã ꝑ̃ncipaliter vt eps vł denoĩatã a loco vt magiſtratus muni
cipalis. Et adde qḋ no. Bart.in.l.j.j.de dã.infec.vel forte nul-
lus diciẗ hr̃e territoriũ niſi q hʒ mixtũ imperiũ qꝛ põt ĩ poſſeſ
ſionẽ mitterere ipſa.vt.l.iubere cauere.j.ḋ in.om.iu. Propriũ
enĩ accidẽs territorij eſt in poſſeſſionẽ mittere. Et iõ nõ delega
tur qꝛ territoriũ nõ delegaẗ.i.nõ tranſit in delegatum ergo nec
miſſio reipſa vt.l.a diuo pio.in prin.j.de re iu. Et iõ cõſules ar
tiũ ꝓprie nõ habẽt territoriũ qꝛ nõ pñt in poſſeſſionẽ mittere.
niſi conſuetudo vel.l.municipalis hoc eis noĩatim concederet
arg.qḋ vi aut clam.l.ꝓhibere.§.plane. Et ꝑ hoc vr̃ qḋ Archi
diaconus licet in ſuo archidiaconatu habeat iuriſdictionẽ or-
dinariã tñ qꝛ territoriũ eſt epi non archidiaconi nõ poſſet mit
tere in poſſeſſionẽ ex ſuo decreto in territorio alieno vt.l.cum
3 vnus.§.is qui. ¶Et no.ex predictis qño accipiẗ comitatꝰ. †di
ſtrictꝰ aũt vocabulũ latiꝰ ptʒ Hic eſt ꝙ clerici dñr de diſtrictu
iudicis laici.⁊ ꝑ h̃ qḋ aliqñ diſtrĩgit eos:vt no.in.c.ſi.de offi.de
leg.l.vj.in nouel:qñq; tñ poniẗ diſtrictus ꝓ dioceſi. Itẽ qñq;
4 ꝓ comitatu.cẽteſima diſt.c.ꝓuincie. ¶†Itẽ no. archidiaco-
nus ḋr quodãmodo vicariꝰ epi.ḋ.offi.or.cũ ab eccleſiarũ.ꝑ In a
d no.⁊ ſic hʒ iuriſditionẽ ordinariã[d] nõ plenã vt ita dixerim ſed
ſemiplenam.i. ſine realis executionis potẽtia.ſ.immediata. ſed
mediatã hʒ qꝛ lr̃as ſuas epis mittet.⁊ ſic facit ꝑ mediũ ꝙ im
mediate facere nõ põt.ſilr̃.j.de manu.l.ab agnato.⁊ ſi nõ face-
ret dʒ corripi qꝛ q nõ ſeruat iuriſdictionẽ ſubditorũ dʒ puniri. b
de offi.or.c.cũ ab eccl̃iarũ.ꝑ Inn. Uel.dic ꝙ aut loqmur circũ
ſcriptiue.⁊ tũc qlibet ordiariꝰ hʒ territoriũ hoc eſt dicere ꝙ in
fra certos limites locales põt vti iuriſdictiõe ⁊ nõ vltra.vñ archi
diaconꝰ nõ põt vti iuriſdictione ex̃ fines archidiaconatꝰ. Aut
loquimur ſubiectiue.⁊ tũc nõ oĩs ordiariꝰ hʒ territoriũ ſibi ſub
iectũ.i.ſub ſe. Et hec xͦa.⁊ ꝑ hoc pʒ qs veriꝰ dicat an Inn.an
Ho.extra de fo.cõpe.cũ cõtingat.in nouella.vbi vtriuſq; opi. c
inenies. ¶Sʒ pone pꝛiceps donauit mihi locũ publicũ puta
montẽ ſubaſiũ ibi caſtrũ edifico cui deputo ꝓ territorio totũ
montẽ q̃riẗ an caſtrũ ſit meũ ⁊ an habeã iuriſdictionẽ ac ſi prin
ceps donaſſet mihi ſub noĩe vniuerſali.ſ.territorij.tũc ꝓ certo
hẽo oĩa iura territorij ⁊ caſtrũ ẽ meũ q̊ad ꝓpetatẽ ⁊ q̊ad iuriſ- d
dictionẽ ⁊ h̃ ex noĩs ſignificatiõe.j.ḋ x͛.ſi.l.pupillꝰ.§.territoriũ.
ſi aũt nõ expſſo noĩe vniuerſali ẽ magis dubiũ tñ vr̃ ꝑncipẽ do
naſſe oẽ ius qḋ in mõte ſitũ eſt ⁊ ſic iuriſdictionẽ.argumẽtũ de
ꝯ̃h.em.l.q tabernas.⁊.l.in modicis.eo ti.⁊ extra ḋ re iu.cũ ber
toldꝰ.⁊.C.d bo.vac.l.ſi qñ.vł dic ꝯ̃:qꝛ merũ ⁊ mixtũ impiũ no
minatim eſt ꝯcedẽdũ.j.de offḋ eiꝰ cui mã.eſt iu.l.j. Et an liceat
edificare caſtru dic ꝙ ſic in loco ꝓprio vt ĩ.l.qcũq;.C.de fun.li-
mi.li.xj.tñ tale caſtrũ nullã hʒ iuriſdictionẽ:ſed ille q eſt dñs ci
uitatis quoad iuriſdictionẽ eſt dñs illiꝰ caſtri.C.de epiſ.⁊ cle.l.
nulli.⁊.j.ad muni.q ex vico.qꝛ edificiũ eſt eiuſdẽ iuriſdictionis
cuiꝰ ẽ ſolũ ſcḋʒ illã regulã qcq̃d edificaẗ ⁊c. ¶Et adḋ qḋ no.j.
de dã.ĩfec.l.ſi finita.ꝑ bar. vbi dr̃ qḋ noĩe caſtri ꝯtineẗ hoĩes
ſi ſnĩa daẗ ꝑſonis ſed ſi territorio cõtinetur ipſe locus.⁊ adḋ ꝙ
5 no.Inn.ḋ reſti.ſpo.c.accedẽs. ¶†Ex q̊ no.qḋ allegãs territo
6 riũ dʒ ꝓbare qꝛ in facto ꝯſiſtit. ¶†No.tñ qḋ princeps priua-
to nõ pt cõcedere ſuã ſupremã iuriſdictionẽ vt no.Bar.j.ꝙ vi
7 aut clã.l.ꝓhibere.§.plane. ¶†Itẽ no.ꝙ legatꝰ nõ põt ꝯcede e
re alicui caſtra eccl̃ie niſi hoc habeat in cõmiſſione vt.d.§.pla-
ne.ꝑ Bar.nimirũ:qꝛ hoc eſt cõſiſtoriale.C.de leg.l. hũanũ. vbi
de hoc. ¶Et no.qḋ cui nõ licet bona caſtra facere nõ lʒ vete
ra ĩhabitata reformare vt extra de reſti.ſpo.c.piſanis.ꝑ Innoc.
¶Extra no.qḋ ſi dñs recupat caſtrũ vi qḋ nõ ꝑdit ius ſuũ qꝛ
nõ facit vim vaſallis ſʒ inuaſori vt no.in.l.j.§.interdũ.j.de leg.
tu.ꝑ Dy.Cy.in addi. ¶Ulteriꝰ no.in ver.ſi vltra qḋ de con-
miſſis extra fines territorij ꝑ̃fectus non cognoſcit ſubaudi rõ-
ne delicti ſed ratione domicilij vel originis delinquentis quia
eſt de ſuo territorio ſic ſcḋm Jaco.de are.⁊ Cy.ſed Old.tenuit
qḋ de delictis cõmiſſis extra territoriũ nõ poſſit inq̃ri ꝯ̃ ſubdi
tum:qꝛ nõ eſt offenſa maieſtas ꝑ̃toris ingrẽtis nec eius res pu
blica Et videmus ſilr̃ ꝙ ſtatuta q̃ ꝑ̃tor ex mero officio facit
nõ ligãt deliquẽtes extra territoriũ de cõſti.c.vt aĩarũ.§.ſtatu
to.lib.vi.vñ quod nõ poteſt inducere ſnĩa ſtatuti nõ poſſet ſen-
tẽtia iudicis.⁊ illa opi. approbaẗ in foro canonico ſed in foro
ciuili ſunt opinio.ꝙ dic vt dixi in.l.cũctos ꝑplos.C.de ſumma.
tri.⁊ ſi.catho.⁊ ibi.oĩno videas Quid aũt ſi maleficiũ tenet ſe
in duobꝰ locis vt qꝛ ꝑcutiẽs tenebat pedẽ ĩ vno territorio ꝑcuſ
ſus puta cũ lãcea vel baliſta in alio dic.C.vbi de poſ.agi opor-
e tet.l.j.per Pe.⁊ Cy.⁊ dic qḋ nõ inſpiciẗ locꝰ a quo[e] ſed locus
in quo qꝛ locus in quo poniẗ in vno libello ⁊ ab eo denoĩatur
maleficiũ:qꝛ ibi perficiẗ.ff.de accu.l.libellorũ.argumentum con-
tra.nã ſicut res trahiẗ ad ſuũ initiũ in tꝑe vt.l.huic ſcripture.
⁊.l.ita vulneratus.ad.l. aquil.de confeſ.ſi ĩs q ſtichum.ita ⁊ in
loco. Rñ.in legibꝰ contrarijs erat initiũ ex parte agẽtis ⁊ paſ
ſi cõiũctim hic nõ. Quid ſi ſit in ꝯfinio ⁊ teſtes neſciũt bene di
ſtinguere locum qꝛ viderũt a longe. Rñ.ꝓpter difficilẽ deſcri-
ptionẽ ius ĩ icetto eẽ nõ dʒ. Et ideo ꝑmittiẗ vtriq; ĩquirere:

a ¶Queſtio . an ſummꝰ põtifex poſſit aliquid concedere ex iuriſdictione tpali eccleſie.

a ¶Et not. ideʒ tenet barto. hic in.§.cum vrbẽ.

b ¶Exercitiue.adde Fely.in.c. rodulphꝰ de reſcrip. in x͛. territorio.

c ¶Sʒ qḋ. Uide de hoc ꝑ bar. hic in. ij. colum.

d ¶Ordinaria. adde not. in .c. lr̃as.de reſtit.ſpo.et ſpe.in tit. de iu.om. indi.verſi. ſed caſu,⁊ arch.in.c. plectis.xx v. diſti. ⁊ vide ſpec in ti.de offi.or. ĩ ꝑn. in ver.ii et hac rõne.

e ¶Aliq̊ . ſʒ pone qḋ ſit facta ꝑ̃paratio vt alibi delictũ ꝯmittatur an ad aliquẽ ſpectet cognitio illiꝰ. ꝑ̃parametĩ. viḋ Feli.in.l.licet viij.colũ.ij.iij.cõcło.de fo.cõpe. vbi ẽt nõnulla addit ad id qḋ dicit hic Bart.

qꝛ obſcuritas naſcēs ex facto rei nō nocet actoꝛi:vt.l.j.§.quod
aūt.quoꝝ leg.ꝛ arg.de vſufru.l.vſufru.§.ſi vinarij.ꝛ.l ſiue ꝯtra.
§.ſi.j.de lib.agno.p Cy.¶Sꝫ nunqd ſi vn⁹ incipit inqrere accu
ſatio poſtea corā alio facta faciat inqſitionē ſilere.ꝛ vr̃ qd̓ ſic.qꝛ
oꝛdinarium remediū tollit extraoꝛdinariū.j.de edē.l.quedam.
in prin.In ꝯtriū:qꝛ cōpetunt diuerſis.ꝛ dic qd̓ nō tollit in oꝛigi
ne:qꝛ extraoꝛdinariū offīn in crīali nō eſt ꝓditū in locū deficiē
tis oꝛdinarij auxilij cū nūꝙ deficiet oꝛdinarium.i.accuſatio ſꝫ
cauſa coadiuuādi iuxta not.C.de fal.l.q̄relam.j.de rei vē.l.j.§.
p hanc.ſed an exercitio tollaꝛ:vr̃ qd̓ ſic in crīe ꝓuato ſicut ſunt
regulariter oīa niſi de qbus noīatim.l.caueꝛ qd̓ ſint publica.ff.
de preuarica.l.ij.§.ſi.nā in iſtis plurimū iuris reſidet in agente
ſec⁹ in publicis crībus q̄ acrioꝛa ſunt.C.de aboli.l.ij.vel dic aut
maleficiū erat p inqſitionem liqdatū.ꝛ tūc ſtat firma inqſitio.
ar.C.de adul.quāuis indubitati.aut nō erat liqdatū.ꝛ tūc ſec⁹.
tu dic nō ceſſare:qꝛ preuenta eſt iuriſdictio.p.l.vbi ceptū.j.ꝺ iu
di.Et ideo etiā in eadē ciuitate vbi ſunt duo magiſtratus vn⁹
cepit pri⁹ inqrere corā alio poſtea facta accuſatio ꝓceſſum inq-
ſitoꝛis non impedit,qd̓ no.qa coꝛam eodē magiſtratu ſuperue
niēs accuſatoꝛ inqſitionē facit aboleri,qꝛ inqſitio eſt ꝯtra ius
cōe:cū regulariter inquiſitiones ſint ꝓhibite vt.l.reſcripto.§.ſi
quis.j.de mu.ꝛ ho.Et ideo dicit An.de piſis qd̓ ſi per foꝛmā
ſtatuti de quolibet crīe pōt inqri quod tunc eſt remediū oꝛdina
riū ꝛ non ceſſat per accuſationē ſupuenieñ.ſed certe inqſitio di
citur remediuꝫ extraoꝛdinarium,qꝛ non ſeruatur oꝛdo iudicij:
qm̄ nō conteſtaꝛ lis:niſi ex vna parte.ſ.ex parte rei.dic ergo aut
inquiſitio eſt iuſſa aut permiſſa aut ꝓhibita.Primo caſu nō ſi
let.Scd̓o caſu aut eſt liquidata:ꝛ non ſilet vt no.in.d.l.ſiue ꝯ.p
Cy.in addi.poſt Dy.aut non eſt liqdata tūc accuſatoꝛi pōt mo
ra notabilis imputari ꝛ non ſilet:aut nō tūc ſilet,qꝛ iudex ſucce
dit loco accuſatoꝛis ꝓ publico iure.Et iō ꝓpriū doloꝛē proſe-
quēs ꝑferꝛ niſi ei poſſet imputari moꝛa vel dol⁹:puta qꝛ collu-
dit.ar.C.de aboli l.ij.vel cōſenſus:qꝛ inſtruxit inqſitionē qꝛ nō
pōt venire ꝯ factū ſe ꝓcurāte.ar.de le.j.l.ſi ſeru⁹ pluriū.§.j.Ter-
tio caſu ſilet inquiſitio.imo ab ipſo initio ꝓceſſus ipe tāꝙ ꝓhi
bit⁹ eſt nullus ipſo iure ſicut ſnīa lata ſup inepto libello niſi foꝛ
te eſſet lata in ꝯfeſſum.ar.extra de reſti.ſpo.c.piſanis.ꝛ de elec.
c.per inqſitionē.de ꝯfeſ.c.cū ſup.per Inn.ꝛ videꝛ qd̓ qñ libelli⁹
eſt nullus ꝛ ſnīa fundeꝛ ex ſola confeſſiōe qd̓ talis ſnīa ſit inter
8 locutoꝛia iuxta no.j.de infa.l.ictus fuſtium.qd̓ eſt not.¶†Itē
no.qd̓ cū aliqd conceditꝛ in plenū cōcedi videꝛ vt no.in autē.vt
a li.de cetero.§.j.¶Itē no.hic de dictione intra[a] ſua:qꝛ includit
extrema.adhuc.j.de ſucceſ.edic.l.j.§.quod diximus.ꝛ ſic quivē
dit qcqd eſt intra muros videꝛ vēdere ipſos muros ſi ſunt eiuſ
dē vēditoꝛis.Itē ſi venditur qcqd eſt intra arboꝛē qd̓ ꝯtinetur
b arboꝛ.[b] facit.j.de ꝟ.ſig.annicul⁹.ſm Guil.ꝛ Cy.ꝛ ſic no.quod
limitatio ꝓprios cōtinet limites ꝛ qd̓ diſtinctū ab aliquo inclu
dit in ſe terminum diſtinguētē:ꝛ facit de act.em.l.fundi.in pn.
Et nunqd limes cedat limitatio.dic vt no.xx.q.j.c.j.per Archi.
9 ¶†Itē no.hic ꝙ indefinita ꝯmiſſio equipollet vniuerſali ſm
Richar.malū.Sꝫ tu dic qd̓ ciuitas,caſtrū,territoꝛiū,ꝛ hmōi
ſunt nomina rerū vniuerſaliū:qꝛ includūt ea q̄ iuris ſunt vt no.
Inn.de exceſ.pla.c.dilecta.¶Et no.ꝙ tm̄ vꝫ vniuerſalis ꝯmiſ
ſio in oīb⁹ quātū ſpālis in ſingulis,ſed h̓ fallit in his que in vni
uerſali ꝯmiſſiōe nō includunꝛ vt in.c.licet.ꝛ in.c.ſi.ꝺ officio vic.
lib.vj.ꝛ dic vt ibi.ꝛ ar.j.de trāſac.l.cū hi.§.q tranſigit.¶Ulti-
mo no.quod gl.dicit hic quod ciuitas romana eſt pape nō im
peratoꝛis,ergo ꝛ ambit⁹,id eſt vallū.ꝓ vallo aūt eſt comitat⁹
i.circūcirca quatenus a iure ꝛ conſuetudine deputatum eſt.et
hoc tenent Ric.ꝛ Cy.de quo dic vt dixi.ꝯ.in.j.cōſti.omnem.

Additio Baldi.

Omnia. In.§.initio.Cui ciuitatis cura manda
tur etiam ſpālis eius territoꝛij ꝛ diſtri-
ctus commiſſa cēſeꝛ.h.d.Qualiter acquiraꝛ poſſeſſio
generalis iuriſdictionis vide in ſpe.de iu.om.iu.verſ.illud etiā
no.qd̓ poſt.¶Itē adde qd̓ no.Gul.C.de bo,que liber.cū mul-
ta.An papa poſſit alicui epō ſubijcere caſtrum in tempoꝛali-
bus dic qd̓ nō niſi ſit in terris eccleſie etiā ſi illi faciant epiſcopo
chartā fidelitatis ꝛ homagium vt in aut.qūo opoꝛtet epōs.in
prin.ſm Frā.accur.qui diſputauit.Bal.Uide ad hunc.§.qd̓
no.Archi.lxj.diſt.nullus.in glo.adde ſcias in gl.pertinere.ꝛ ſic
tenuit donatio ꝛ vim legis habuit vt ex ea ſit ius eccleſie q̄ſi-
tum:ꝛ ideo reuocari nō poteſt lex per quē eſt queſitū ius ſupe-
rioꝛi.C.de do.inter vir ꝛ vxoꝛ.l.pe.ſm Ricar.mal.ꝛ Cy.in.ad
di.dic vt.ꝯ.in.j.conſtitu.omnem.vide in ſpecu.de inſtrum̄.edi.
§.nunc autem reſtat.in ſi.

a ¶Intra.Dequa di
ctiōe vide
plene per
Ol.in con
ſi.xlix.ꝛ p.
d.alexā.de
imo.in ꝯſ.
viij.quar-
ta parte.

b ¶Cōtineꝛ
arboꝛ.ꝺ h̓
vid̓ p bar.
i.ij.col.ꝟ.
itē allegaꝛ
hic p Cy-
num.

c ¶In eos.
Et ibidez
vide bar.ꝛ
in.l.tutoꝛ
q reperto-
riū.in pn.
in.iij.colū.
verſi.q̄ro
qd ſi tutoꝛ
in inuēta-
rio.

d ¶Admini
ſtrare.Ad
de quod ſi
tutoꝛ ſi fu
it legitima
tus per iu
dicez eius
geſta valēt
lꝫ nō fece-
rit inuēta
riū ſꝫ doc.
pu.in ꝯſil.
icip.i Chri
ſti noīe a-
men.vilo
dcō pun-
cto ꝛ mar
ratis i eo
ꝛc.

e ¶Inuēta-
rio.Add̓.
d.bar.ſo.ī
cōſil.lxij.ī
ci.in pn̄ti
ꝟ.circa p-
mā qd̓.ij.
parte.vbi
in quibus
inuentari-
um tuto-
ris ita ꝓ-
batur ꝯtra
ipm ꝙ ꝓ-
batio in ꝯ
riū nō ad-
mittitur.

Sed ex interdictis. Prefecti officiū ge-
nerale eſt tā in crimi-
nali.vt.ꝯ.ꝙ in ciuili.quod ex crimine ſumit oꝛtum.h.d.

1 ¶Geſtum per ſimoniam punitur criminaliter.
2 Scholarium rectoꝛ,an poſſit punire doctoꝛem acquirentem ſi
bi per precium ſcholares.
3 Imperitie aliquando parcendum eſt.
4 Pecunia vbi ibi ſoꝛdes.
5 Tutoꝛ ſeptem facere tenetur.
6 Tutoꝛ ante geſtionē tutele an poſſit accuſari de ſuſpecto.

1 **Solent.** ¶No.quod factum per ſimoniam punitur
criminaliter.¶†Et nota.arg.quod rectoꝛ
ſcolariū pōt punire doctoꝛē q acqrit ſcholares ꝑcio ſm gloſſ.
c ꝛ facit.j.de tu.ꝛ cu.l.ſcire.ꝛ qd̓ no.j.de tute.l.in eos.[c] ¶†Itez
2 no.ꝙ tutoꝛ.q male cōfecit inuētariū ſtudio nō impitia puniꝛ ꝛ
3 remoueꝛ.Et h̓ ptꝫ i ꝟbo ꝯſulto.¶†Impitie em̄ parciꝛ ꝛ ma
xime muliebꝛi.j.de edē.l.i.in ſi.qꝛ nō ꝑ ſumiꝛ dol⁹ in mulierib⁹
vt.j.de edē.l.vbi.§.ſi.vñ ſi inter bona pupilli nō aſſignat mater
legata ſibi iutil̓r facta puta ꝑlas ſibi legatas q̄s marit⁹ ei corā
duob⁹ teſtib⁹ religt certe nō puniꝛ mr̄ nā tutoꝛ q nō aſſignat
debita pupillo nō puniꝛ.ſed ille poniꝛ q bona pupilli occultat
ſed illa mulier potuit ꝓbabiliter ꝛ de iuregeñ.credere ꝙ iſtud
legatū ꝑtinet ad ipſaꝫ.vñ excuſata eſt a pena iur.ar.l.j.i.ſi.j.de
abigeis.nō ob.ꝙ not.in.l.ij.§.ſꝫ ſi mr̄.j.ad tert.qꝛ ibi erroꝛ iuris
nō pōt ꝓbari:nā ad ꝓbādū erroꝛē opꝫ patere de tali facto ſup
quo erroꝛ aliq̄ nāli rōne vl̓ groſſa opinione poſſet cadere.ar.C.
his q ſibi ſcribūt.l.ſenat⁹.ſed in.l.ꝯtria nullū erat factū iuen-
tariū legitimū vl̓ excuſabile.ꝛ ſic non ob.¶Et vid̓ ꝙ not.in ſi-
mili in.l.diu⁹.in pnc.j.de bo.dā.ꝙ em̄ dñi nō eſt adminiſtratoꝛ
in inuētario ponere nō teneꝛ.Itē an ꝑlati remouenꝛ q non fe-
cerunt inuētariū.dic ꝙ nō.xxvij.diſt.de ſiracuſane.p Archi.ſed
prioꝛ hoſpitalis nō diciꝛ prelat⁹:ſed quaſi tutoꝛ.ꝛ ideo ex hoc
remoueri pōt.Itē ſi tutoꝛ nō fecit inuētariū tpe quo tutelā ac-
ceptauit ſed poſtea ex īteruallo an poſſit ei opponi ſi vult age
d re vel adminiſtrare[d] dicit Fran.de ſchal.diſputādo ꝙ non niſi
pri⁹ remoueaꝛ vt ſuſpect⁹:ideo qꝛ authoꝛitate ꝑoris pt̄ moꝛā
purgare.Itē qñqꝫ ſeoꝛſum tutelā ſuſcepit ꝛ ſeoꝛſum ſatiſdat co
rā diuerſis iudicibus.vt.l.de die.§.tutoꝛ.ꝛ.l.fideiuſſoꝛ.§.ſi neceſ-
ſaria.j.qui ſatiſ.co.Itē ſi ex poſt facto qꝛ creſcit pr̄imoniū pu-
pilli,vel decreſcunt opes fideiuſſoꝛis ſatidatio minus idonea
repiaꝛ tñ tutela nō vitiaꝛ.vt.C.ꝺ iure do.l.ſi mulier.¶Itē no-
ta.ꝙ cōtra ꝓpriū inuentariū non pōt ꝓbari erroꝛ p tutoꝛem.C.
arb.tu.l.ſi.niſi fecerit ipm ſub verbo credulitatis.non ſub aſſer
tiōe.ꝛ ſub ꝓteſtatiōe ꝙ vti valeat veritate:ſed heres ſuo nō ob
e ligaꝛ ſtari inuētario[e] ſi vult ꝓbare erroꝛē vt no.Alber.in mar-
garita.tit.de ſi.inſtr.in ſi.nā regula eſt ꝙ ꝟitas rerū erroꝛibus
geſtarū non vitiaꝛ.vt.l.illicitas.§.ꝟitas.lꝫ alibi dicat ꝙ deſide
riū apud acta publicatū nō pōt coꝛrigi.vt no.C.de oī agro de
4 ſer.l.rura.li.xj.qꝛ eſt firmitate decreti vallatū.¶†Item no.hic
5 ꝙ vbi pecunia ibi ſoꝛdes.vt.j.de infa.l.qm̄.¶†Itē no.ꝙ tutoꝛ
ſeptē facere teneꝛ prio ꝑſonā curare.ſcd̓o res cuſtodire tertio ſi
ne vlla cūctatiōe ꝑſonā ꝛ bona defendere.q̄rto iurare.qnto ſatiſ
dare niſi ſit dat⁹ i teſtō vel cū inqſitiōe maioꝛis iudicis:qꝛ tunc
nō ſatiſdat.ſexto īuētariū facere niſi teſtōꝛ ei remiſerit.vt.l.ſi.C.
arbi.tu.ſeptīo de licētia ſeu ꝺcreto iudicis admīſtrare niſi neceſ
ſitas incūbēs aliud permittat.vt.l.ſi.j.ꝺ tu.ꝛ cu.q ſat.nō de.vel
niſi teſtōꝛ dixerit ꝙ poſſit admīſtrare ſine decreto.ar.l.j.j.de re.
6 eoꝝ.¶†An tutoꝛ poſſit accuſari de ſuſpecto añꝙ gerat.vide
j.de neg.ge.l.nā ꝛ ſeru⁹.§.j.ꝛ.C.ꝺ ſuſpe.tu.l.ꝑſes.ꝛ.l.curatoꝛes.
per Cy.An ꝓcuratoꝛ abſētis poſſit remoueri p iudicem ratiōe
ſuſpitionis vr̃ ꝙ ſic.C.de ꝓc.l.eū q res agit heredū.An pr̄i poſ
ſit interdici admīſtratis rōne ſuſpiciōis.vide.j.ad treb.l.impa-
toꝛ.C.de ſen.paſ.l.ſi.ꝛ de coadiutoꝛe alicui dato.de q̊ loqtur.C.
qūo ꝛ qñ iudex.l.ſi ꝑſes q̄ſi.ꝛ.j.de pac.l.cuꝫ in eo ꝛ.j.de infa.l.ij.
§.ignominie.in gl.ꝑua an poſſit remoueri p Arch.lxxviij.diſ.c.
epoꝝ.qd ſi interdicaꝛ ꝑlato ſuſpecto.vide p archi.iij.q.ij.c.qꝛ
An poſſit poſtulari ſuſpect⁹ q titulū hꝫ ſine admīſtratione.dic
ꝺ ſol.l.ꝙ ſi foꝛte.§.em̄ qꝛ ibi tñ ñ oīno admīſtratū erat.¶Bal.

1 ☞Teſtatoꝛ,an poſſit remittere tutoꝛi cōfectionem inuenta
2 Prelati,an teneātur facere inuentarium.
3 Tutoꝛes ꝛ curatoꝛes ſeptem facere debent.¶Additio Bald.

Solent. Tutoꝛ ꝛ curatoꝛ ſuſpect⁹ nō ſolum remoueꝛ,
ſed ſi ſubeſt cā a iudice cōpetēti graui⁹ coerce
tur.h.d.De remotione coadiutoꝛis ꝛ eius creatiōe vid̓ p arch.
lxxviij.di.epoꝝum.De tutela clericoꝝ vide p arch.lxxxvj.diſt.
ꝑuenit.Qualiter aūt ꝓcedaꝛ rōne ſuſpicionis ꝛ qua alienatio i
ter in interdicatur.vid̓ oīno p arch.iij.q.ij.qꝛ.¶In tex.vel ꝯſul
to.i.malicioſe.de cōdi.ꝛ demō.ꝙuis.Ibi ꝙtitatem.vide nouū
ꝟbū ꝙ ponit Inno.de redditione rationis.de priuileg.cum ꝛ
prelature.¶Sed nunqd ſicut ꝯ ꝯfeſſionē ꝙ tutoꝛ facit in inuē
tario nō pōt ꝓbari,ita ſit in inuētario hr̓dis dic ꝙ nō qꝛ nō ſit
ad obligādū,ſed īuētariū tutoꝛis ſic.Itē ē ſpāle fauoꝛe minoꝛis
ſm Alb.ꝛ may.i ti.de ſi.īſtr.i ſi.ibi vid̓ Itē an ꝯiūcta ꝑſona poſ
ſit remoueri rōe doli.dic aut p offm̄.ꝛ tunc pt̄ remoueri.l.iij.§.
ꝑterea ꝺ ſuſ.tu.qꝛ remoueꝛ ſine īfamia.Aut p accuſationē ſuſpe
pecti ꝛ tūc aut ꝑſone ſūt ita ꝯiūcte ꝙ īter eas ceſſat actio ꝺ dolo
ꝛ ñ ꝓcedit remotio ex dolo aut ñ ſūt ita ꝯiūcte ꝛ ꝓcedit ꝛ cū iſta
not.diſtinctiōe intelligiꝛ ꝺ ſuſ.tu.ſi tutoꝛ.aliq̄ iduco ad h̓ de fal.

falſi quidam

falſi q dã. Bal. Jbi quãtitatẽ, ſed qd ſi nõ minꝰ in quãtitate. ſꝫ tutoꝛ q dȝ inuẽtariũ mox ꝯficere diſtulit ꝑ ſex mẽſes vel annuȝ poſtea facit inuentariũ ⁊ decreta fuit ſibi adminiſtratio, an decretũ teneat. ⁊ videt ꝙ non: qꝛ moꝛa tpis facit videri factũ minus ꝙ ðbuit fieri vt i. §. minus. al's ad qd lex diceret ꝙ mox vt l. tutoꝛes, Sed dic ꝙ tȝ decretum iudicis ⁊ quod adminiſtrare
1 põt niſi remoueatur vt ſuſpectꝰ. ſm Fran. de ſchal. ¶ † Sȝ nũ qd teſtatoꝛ põt remittere tutori ꝯfectionẽ inuẽtarij. dr. M. ſil. q hoc diſputauit qð non: qꝛ nec liberare a rõnibus reddẽdis ſed ꝓhibere ne fiat inuẽtariũ põt ſi expedit pupillo. vt. l. fi. ar. tut.
2 ſm eum. Dy. dicit aliter vt no. per Dy. in. l. nemo põt. ¶ † Jtẽ no. qð ꝑlati nõ tenent facere inẽtariũ niſi ſint ſuſpecti. xxviij.
3 di. de ſiracuſane. ꝑ archi. ¶ † Jtem not. tu. vel cu. ſeptem debere facere. ſ. ꝑſonas curare: res cuſtodire: cum in iudicio ſine vlla cunctatione defendere: iurare: vtilitates gerere: inuentarium facere, cũ decreto adminiſtrationem ſuſcipere, ⁊ ſatiſdare ſi nõ eſt datus in teſtamẽto vel cũ inqſitiõe alias nõ ſatiſdat. Mar. ſil.

Quod autem. ¶ No. ar. ꝙ ſi mandat poteſtati ꝙ recipiat omnes accuſationes ſub certa pena debet intelligi hoc mõ accuſatio ſi ſit bene inſtituta. ſi eñ eſſet foꝛmata contra ius talis accuſatio recipi nõ debet vt hic cum ſi.

Additio Baldi

Quod autem. Uerba ſunt ciuiliter intelligenda non in abſurditatis ꝯſequentiã ꝓducenda. h. d. Bal. Jbi receptis: vt. j. de iu. l. vij. Bal.

Cum patronus. ¶ No. tex. ibi pro modo q̃rele; ꝙ modꝰ accuſandi ſeu querelandi ponderandus eſt. Et eſt hic tex. no ⁊ habes glo. iij. q. vj. c. hoc quippe. vbi omnino videas: qꝛ accuſatio factum deſiderat vt no. in Spe. de accuſa. §. j. ver. in ſumma. ¶ Deinde no. gl. quod ille qui cõfederat ſe cum inimico dñi ſui dȝ ꝑuari feudo ⁊ priuilegijs omnibus que a dño ſuo dignoſcitur obtinere. nec mirum cum etiam in metallũ dãnari debeat hoc ipſo qð conſpirauit. quod eſt no. Et vide de hoc in ſpec. de dona. §. j. v. qs ſi aliquis baro. Jtem qui dicant eſſe ꝑtiales ſeu de parte alicuius. Uide in ſpe. de treug. ⁊ pa. ver. ſed pone. ⁊ adde qð miles cõſpiratoꝛ eſt degradandus vt no. in. l. j. in fi. de obſequijs.

Additio Baldi.

Cum patronus. Jbi pro mõ querele argumentum ꝙ iudex non põt punire de qualitate nõ deducta in libello. Bal. Jbi aut vlteriꝰ. ſic. j. de i ius voc. l. fi. Jn gl. hoc. oĩo, vide qð no. ĩ ſpec. de treug. ⁊ pa. verſic. ſed pone. A. ⁊ B. ⁊ v. ſeq. vbi oĩno vide vbi etiaȝ ponit quid ſignificẽt illa verba. promitto non offendere te ⁊ illos qui ſunt de ꝑte tua. nã continet oẽs qui ꝓ te acceperũt arma ꝯ eum: ⁊ eſt ſingulare. De queſtione huius gl. vide plene in ſpecu. de dona. §. j. ver. quid ſi aliquis baro. Bal.

Cura carnis. ¶ No. pretium in victualibus eẽ taxandum. ⁊ vide. C. de epiſ. audiẽ. l. j. Cy. ⁊ non valet ſtatutũ artificũ in ꝯriũ de monopo. l. j.

1 ☞ Rectoꝛ prouincie debet ſubditos in pace cuſtodire.
2 Rectoꝛ prouincie, an debeat inimicos ad pacẽ cogere.
3 Officialis vidẽs aliquos rixari ⁊ ſe nõ immiſcens officio ꝑuãdus venit.

1 **Quies.** No. ꝙ regẽs prouinciã vel ciuitatẽ dȝ ſubditos conſeruare in pace ⁊ debet rumoꝛes impedire ⁊ ſubditos ad quiete viuendum nõ ſolũ hoꝛtari ſed cogere: nam plerũqꝫ ſtatus publicꝰ ex priuato turbat: vt. j. de capti. l. ſi
2 qs ingenuã. §. in ciuilibꝰ. † Nũquid ergo inimicos dȝ cogere ad
a pacemᵃ. Rñ. offenſus ſuadendus eſt non cogendus vt remittat iniuriã. nam equitatis rõ nõ patitur vt qs inuitus parcere iniurianti cogat niſi in foꝛo penitentiali. vt inſti. de iniur. §. fi. ⁊ hoc poſt factum: ſed añ factũ obuiare debet ne iniuria cõmittat vt. j. de vſu fr. l. equiſſimũ. ⁊ hoc adito iudice ⁊ mota ꝯtrouerſia vt not. Guil. C. de ſen. l. ex ꝑlatione. ⁊ abſqꝫ libello hoc peti põt per quẽlibet q timet vim inferri in ſua poſſeſſiõe. C. qð cuȝ eo. l. ſi ſeruus. ꝑ Cy. ⁊ ꝑ Jac. de aret. ⁊. C. vti poſ. l. j. ꝑ Cy. in addi. ⁊ in ſpe. de lib. cõcep. §. nunc vidẽdũ. verſ. xxij. ⁊ extra de ꝓb. c. in pñtia. per Jnn. ⁊ habes. l. no. j. de officio ꝓcu. ceſa. l. fi. Et idẽ ſi in ſua libertate alicui fiat impedimẽtũ. j. de ꝯdi. ⁊ demõ. l. qbꝰ dȝ. in pñ. ⁊ adde qð no. Archi. xc. diſ. c. diſcoꝛdãtes. ⁊ i xv. q. vj. nos
3 ſanctoꝛum. ¶ † Et no. ꝙ ſi officialis videt aliquos rixari ⁊ nõ
b interponit ſe qð põt ab officio remoueriᵇ ſm Pet. vt no. Cy. C. de noxa. l. ſi ſeruus. quod tene menti. Bal.

Et diſciplina. Uide hic qð no. inſti. de here. ab inteſtato. §. per contrarium.

Et ſane. Jn tex. ibi diſpoſitos. i. deputatos. ¶ No. credi relationi officialis deputati ad hoc. ſi aũt non apparet ꝙ ſit deputatus ad h̃ non credit ſibi. ⁊ ideo litera cũ miniſterio dicit diſpoſitos. i. deputatos. de hoc no. extra de appel. cũ parati. j. de cuſt. reo. l. diuꝰ. extra de ſen. excõ. c. venerabilis. §. ſecus. C. de fal. l. ſi qs decurio. ꝑ Cy. lxvj. di. catinenſis. ꝑ Archi. ⁊ in ſpe. de cita. §. ſequitur. ⁊ adde in ſpe. de accu. §. j. v. ſi. hoc autem. fiat. vbi omnino videas

Et vrbem. Hic vid qð no. i. l. j. C. de poſthu. ⁊ extra de eta. ⁊ qua. c. cũ bone. ꝑ. Jn. ¶ Bald.

Additio Baldi.

Cura carnis. Uide ꝑ Cy. C. de epiſ. audien. l. j. ¶ Jbi qes q̃ȝ. vide oĩno in ſpec. de accu. §. i. ver. hoc autem ſcias. Sed cui magis creditur vtrũ tabellioni vel nuncio iuratoꝛ: dic per Cy. C. de fa. l. ſi qs decurio. vide in ſpe. de cita. §. ſequitur. poſt principium ⁊ verſ. ſit quoqꝫ ⁊ verſi. ſed nunquid credat argumentum eſt ex hoc tex. ꝙ poteſtas cogat ad faciendȝ paceȝ illos ex quoꝛum guerra pendet ſtatus ciuitatis ſm doct. Bald. Jbi ad referendum nunquid credatur nuncio referenti ꝙ citatus dixit dolo venire. Et videt ꝙ non ad plenũ preiudiciũ: qꝛ factũ ſuũ referre dȝ non alienũ. de hoc not. in. c. venerabilibus. de ſen. excõ. lib. vj. vide Archi. lxvj. d. catinenſis. ⁊ facit de cuſt. reo. diuus. in verſ. pro exploratio. facien. Jbi ⁊ ſi quẽ releget. Sed pone ꝙ epiſcopus dat alicui bãnũ qð facere poteſt extra de cal. c. j. An iſte erit bannitꝰ de dioceſi. archid. videt ꝙ ſic ſi appellat ⁊ succũbat: nam tunc epiſcopus mandat ſententiam executioni. j. de his q no. infa. furti alias archiepiſcopus non intromittit ſe Sol. dico quod a exequitur verum eſt in foꝛma ipſius ſentẽtie de hoc eſſet extra foꝛmam ſententie cum non ſenſerit epiſcopus de alieno territorio niſi de ſuo. j. de iu. om. iud. l. fi. nam archiepiſcopus hȝ modificatã ⁊ limitatã iuriſdictionẽ. ⁊ ſi excederet modũ ⁊ metã ſue iuriſditionis epͣs poſſet agere ꝯ eum iniuriarũ vt no. Jn. de priuile. quãto. Jtẽ vide Jnn. extra de cenſi. cũ apl's. vbi dicit ꝙ archiepͣs eſt iudex epi ſed non ſubditoꝛum epi. vñ ſi ſubditi agũt cõtra epiſcopum adeunt archiepm. Si auteȝ epͣs agat contra ſubditos adit papam ſecundum Jnn.

PRefectꝰ. Jlle qui eſt extra territoꝛium nõ poteſt iudicare ſed delegare ⁊ precipere iudicare. h. d. Et hoc v̄um poſtq̃ hȝ iuriſdictionẽ efficacẽ nõ ante. j. de officio ꝓcõſulis. l. obſeruare. §. fi. ¶ Et no. attendi locũ vbi actus ſit non vbi mãdatur fieri. facit. j. de fideiuſ. l. fi. vt ꝓponit. Et vide extra de leg. ⁊c. nouit.

Additio Baldi.

PRefectus. Exiſtẽs extra territoꝛium ꝑ ſe iudicare non põt ſed põt cauſam delegare. h. d. ⁊ ſic poteſt quis per alium qð non poteſt per ſe. ſimile no. extra de. c. rapto. c. in archiepiſcopatu. Et eſt ratio qꝛ cum per aliuȝ facit ceſſat ratio ꝓhibitionis. vide ad hanc. l. Jnn. de de offi. le. ꝙ tranſlationẽ. ⁊. c. nouit. vid in ſpe de reſcrip. preſen. §. ratiõe quoqꝫ eius. ver. fi. ⁊ adde qð no. Cyn. per hanc. l. C. ð epiſco. ⁊ cle. omnes. §. hoc nihilominus.

¶ De officio queſtoris. Rubrica.

1 ☞ Magiſtroꝛũ opiniones vbi ſunt diuerſe ſtãdũ eſt opinioni plurium teſtimonio comꝓbate.
2 Cronicis approbatis ſtandum eſt.
3 Quod ſapientes communiter credunt imitari debemus.

ORigo. Jn text. ibi ſuffragio. ar. qð reges quedam debeant facere de cõſenſu populi ſꝫ iſtud eſt de cõgruo nõ ð neceſſario cum legatus poſſit facere ſtatuta abſqꝫ cõſenſu populi ergo multomagis princeps vt
1 in. c. fi. de offi. leg. per Jnn. ¶ † Jtem in v. ⁊ ſane no. ꝙ vbi ſunt diuerſe opi. magiſtroꝛũ debet ſtari illi opiñ.
2 que plurimoꝛũ teſtimonio cõꝓbatur. ¶ † Et ſic not. arg. ꝙ
c ſtandũ eſt cronicisᶜ approbatis. Jtem no. hic quedam ſciri per opiniones q̃ ꝓpꝛio ſenſu ſcire nõ poſſumus. extra de iura. ca.
2 in cauſa. per Jnn. ¶ † Ultimo no. qð qs tenet credere iſtud ꝙ Communiter credunt ⁊ tradunt ſapientes.

Additio Baldi.

¶ De officio pretoris. Rubrica.

APud. Hoc vide. j. de arbitris. l. qui etiã. cum ſimilibus.

1 ☞ Dignitatem an aliquis petere poſſit.
2 Erroꝛ ſuperioꝛis an noceat dignitati collate.
3 Erroꝛ communis pro veritate habendus eſt.
4 Equitas fauet publicis actis.
5 Populus romanus an ſeruo alieno libertatẽ donare poſſit.
6 Adminiſtrationem tempoꝛalẽ an liceat poſtulare.
7 Jnferioꝛ a principe non diſpenſat cõtra canonẽ ꝓhibitoꝛiũ.
8 Dipenſatio requirit verboꝛum expꝛeſſionem.
9 Geſta a minus legitime electo an valeant.
10 An quis poſſit querere quaſi poſſeſſionẽ iuriſdictionis etiã cũ

a ¶ Ad pacem. vide tu late ſeli. in ru. de treu. ⁊ pace.

b ¶ Remoueri. adde eũdẽ bal. in. l. nullꝰ. C. de ſumma. triñ. ⁊ fide catholica.

c ¶ Cronicis. an ⁊ quãtuȝ credatur vide feli. in. c. ij. ad fi. vlti. colũ de reſcrip.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN